

Auditor 5/2024

Hugo a Sally se baví o prohlášení vedení

1. Neopravené nesprávnosti

Ahoj Sally. Potřebuji se poradit. Klient mi odmítá v prohlášení k auditu potvrdit soupis neopravených nemateriálních nesprávností. Chce, abych celý ten bod vypustil.

A proč?

Říká, že podle jeho názoru to nejsou nesprávnosti.

A co to je za nesprávnosti?

Nedostatečná opravná položka k pohledávkám a odložená daň ze ztráty minulých období, kterou dle mého názoru nevyužijí.

Jasně. To jsou účetní odhady a ty máš prostě jiný názor než vedení. To je v pořádku. Oni mohou mít odlišný názor. Ať to do toho prohlášení klidně napíší.

To tam mají napsat, že se mnou nesouhlasí?

Přesně tak. Ať tam napíšou, že mají jiný názor a nepovažují uvedené položky za nesprávnosti. ISA 580 přímo říká, že vedení může svoje prohlášení doplnit.

No dobře. Ale jaký smysl potom ten bod má?

Smyslem toho bodu je, aby potvrdili, že bez ohledu na rozdílnost názorů na věcnou podstatu nejsou dané položky materiální.

Chápu. Není možné, abychom my uzavřeli audit se závěrem, že dané nesprávnosti jsou nemateriální, kdyby si vedení myslelo, že materiální jsou.

Přesně tak. V této věci se musíme shodnout. A proto daný bod nemůžeme vypustit.

Auditor 5/2024

Hugo a Sally se baví o prohlášení vedení

2. Modifikace zprávy auditora

Sally, budu vydávat zprávu se dvěma výhradami, jedna je na známou nesprávnost a druhá na nedostatek důkazních informací. Přemýšlím, co v této souvislosti doplnit do prohlášení.

A k čemu jsi dospěl?

To je právě překvapivé. Že nemám, co bych tam doplnil. Minimálně auditorské standardy žádné prohlášení vedení z titulu výhrad nepožadují.

Správně. Prohlášení představují důkazní informace, zatímco výhrada je vyjádřením tvého názoru. Ten si děláš nezávisle na vedení. K tomu žádné prohlášení nepotřebuješ.

Ale měl jsem zato, že ho tam někteří auditoři dávají. Chtějí, aby jim vedení potvrdilo, že si je vědomo, že zpráva auditora bude obsahovat výhradu.

Já vím. Ale proč takové potvrzení chtějí?

Myslím, že proto, aby prokázali, že projednali zprávu auditora s vedením před jejím vydáním. Koneckonců to přeci auditorské standardy i zákon požadují.

To je pravda. Zprávu musíš projednat. To ale můžeš udělat mnoha způsoby. A je vhodnější udělat to formou skutečného jednání, nejen tím, že to napíšeš do návrhu prohlášení a necháš si to podepsat.

Aha. Takže auditor, který do prohlášení píše plánované výhrady, v podstatě jen využívá tento dokument jako pomůcku pro prokázání splnění povinnosti projednat zprávu. Ale tyto body nepředstavují žádná prohlášení ve smyslu standardu ISA 580.

Auditor 5/2024

Hugo a Sally se baví o prohlášení vedení

3. Změna jednatele

Sally, mám klienta, kde se po konci účetního období změnil majitel a následně celé vedení včetně jednatele. Nyní doděláváme audit a on mi odmítá podepsat prohlášení.

Tuším proč. Asi říká, že v průběhu auditovaného účetního období nebyl jednatelem, tudíž za toto období nechce prohlášení podepsat.

Přesně tak. Ale původní vedení i jednatele už ve společnosti nefigurují.

To je jasné. Podepsat ho musí aktuální jednatel a případně další členové vedení.

Taky si myslím. Ale jak ho mám přesvědčit?

Jednoduše. Kdo je odpovědný za to, že společnost plní požadavky právních předpisů?

Statutární orgán čili zde jednatel. Ale až od okamžiku, kdy se jím stal.

Přesně tak. A měla společnost ve chvíli jmenování nového jednatele splněnu svoji povinnost sestavit a zveřejnit účetní závěrku za předcházející období?

To samozřejmě neměla. Jednatel byl jmenován v lednu. Aha, už mi to začíná docházet. Od okamžiku jmenování je nový jednatel odpovědný za plnění všech povinností společnosti, včetně povinnosti sestavit a zveřejnit závěrku za předchozí období. Z této odpovědnosti se nemůže nijak vyvléknout.

Ano. To, že nebyl jednatelem během ověřovaného období, nehraje roli. A navíc mu připomeň, že nepožadujeme žádná absolutní tvrzení.

Co tím myslíš?

V úvodu prohlášení je napsáno, že nám jednatel požadované body potvrzuje dle jeho nejlepších znalostí a vědomí a po příslušných dotazováních, která považuje za nezbytná, aby byl vhodně informován. Toto též doporučuje přímo standard ISA 580.

Aha, to přesně pasuje na naši situaci. Má se informovat u ostatních osob ve společnosti a pak nám potvrdit dané body dle svého nejlepšího vědomí. Pokud si není vědom žádné skutečnosti, která by byla v rozporu s některým bodem prohlášení, tak mu v zásadě nic nebrání dané prohlášení podepsat.

Michal Štěpán (SpM)

předseda Výboru pro metodiku auditu KA ČR